

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНЬОЇ КРИТИКИ»

Для освітньо-професійної програми
«061. Журналістика. Журналістика та соціальна комунікація»

1. Загальна інформація про викладачів

ВЯЛКОВА Ірина Олександрівна, кандидат наук з соціальних комунікацій, доцент кафедри соціальних комунікацій. Кваліфікація в дипломі про вищу освіту: філолог, викладач російської мови та літератури, новогрецької мови.

E-mail: i.vjalkova@mdu.in.ua

2. Назва – «Історія світової літератури та літературно-художньої критики». **Код дисципліни** – ВКЗП 2.1.4. **Кількість кредитів** – 3.

3. Місце та час проведення – 3 навчальний семестр відповідно до розкладу.

4. Пререквізити навчальної дисципліни

«Історія журналістики» - зв'язок розвитку історії літератури та історії журналістики, журналістська діяльність видатних письменників, «Видавнича справа та редагування» - зв'язок розвитку видавничої справи та редагування та історії літератури, видавнича та редакторська діяльність видатних письменників. «Газетно-журнальний фах (майстерня)», «Радіофах (майстерня)», «Телефах (майстерня)», «Інтернет-журналістика», «Реклама» - навички створення журналістських / рекламних матеріалів у різноманітних жанрах для преси, телебачення, радіо та мережі Інтернет.

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1 Призначення навчальної дисципліни

Література і журналістика мають певні точки дотику. По-перше, багато відомих письменників, що стали класиками літератури, вдало поєднували літературну та журналістську / видавничу / редакторську діяльність. По-друге, окремі твори літератури (починаючи з античних часів) розглядаються як праобрази деяких сучасних журналістських жанрів. По-третє, в журналістських текстах з метою привернення уваги читача та увиразнення мовлення часто використовуються образи, крилаті вислови, афоризми з літературних творів. По-четверте, знання історії літератури слугує невичерпним джерелом інформаційних приводів для створення журналістських матеріалів. По-п'яте, обізнаність у сфері літературно-художньої критики дозволить використовувати арсенал її засобів для створення журналістських матеріалів у таких жанрах як рецензія, есей та ін. По-шосте, за всю історію літератури написано безліч книг, головними героями яких є саме журналісти, тож знайомство з ними дозволить поглянути студенту на обрану професію в історичній ретроспективі крізь призму художньої уяви.

5.2 Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Історія світової літератури та літературно-художньої критики»: засвоєння закономірностей літературного розвитку, тісно пов'язаних з закономірностями історичного процесу, виявлення естетичної сутності літератури, яка є художнім вираженням національного історичного буття, потреб, прагнень і ідеалів суспільства, відображенням національних особливостей культури.

Завдання: розвивати загальні інтелектуальні навички студентів, особливо такі, як аналіз, синтез, оцінювання, розширяти їх здатність отримувати доступ, екстраполювати та критично працювати з інформацією з широкого кола джерел; формувати здатність визначати потребу в додаткових знаннях і постійному навчанні; скласти уявлення про

художню своєрідність літератури та умовах її формування та розвитку; на матеріалі курсу забезпечити основу для розуміння подальшого культурного процесу; сприяти усвідомленню художньої цінності літератури і культури різних періодів і значущості її на сучасному етапі розвитку суспільства; ознайомитися з етапами літературного розвитку і творчістю найвідоміших письменників; сформувати розуміння закономірностей взаємодії загальних тенденцій, національного і особистого в літературному процесі.

5.3 Зміст навчальної дисципліни та результати навчання

N	Семестр/ Кількість годин на тиждень	Інформаційний обсяг навчальної дисципліни	Форми навчання, кількість годин	Завдання для СРС
	ІІІ семестр 3 кредити, 2 год. на тиждень	Історія світової літератури та літературно-художньої критики. Доцент Вялкова І.О.	30 аудиторних годин (лекції – 16 год., семінарські, практичні заняття – 14 год.)	60 годин СРС
1		Фольклор.	Лекція (1 год.), семінарське заняття (1 год.), СРС (5 год.)	Читання текстів (за окремим списком). Укладання збірки корисних цитат. Добір прикладів журналістських / рекламних матеріалів, у яких використані образи та мотиви періоду, що вивчається. Міні-кейс «Інформаційний привід». Створення журналістських / рекламних матеріалів (текст, аудіо, відео, веб), у яких використані літературні образи та мотиви періоду, що вивчається.
2		Антична література.	Лекція (2 год.), семінарське заняття (1 год.), СРС (5 год.)	
3		Література Середньовіччя.	Лекція (1 год.), семінарське заняття (1 год.), СРС (5 год.)	
4		Література епохи Відродження.	Лекція (1 год.), семінарське заняття (1 год.), СРС (5 год.)	
5		Література епохи Просвітництва.	Лекція (1 год.), семінарське заняття (1 год.), СРС (5 год.)	
6		Література 19 століття.	Лекція (2 год.), семінарське заняття (1 год.), СРС (5 год.)	
7		Література межі 19-20 століть.	Лекція (2 год.), семінарське заняття (1 год.), СРС (5 год.)	
8		Література першої половини 20 століття.	Лекція (1 год.), семінарське заняття (1 год.), СРС (5 год.)	
9		Література другої половини 20 століття.	Лекція (1 год.), семінарське заняття (1 год.), СРС (15 год.)	
10		Сучасна література.	Лекція (2 год.), семінарське заняття (2 год.), СРС (5 год.)	

11		Історія літературно-художньої критики.	Лекція (2 год.), Семінарське заняття (2 год.), СРС (5 год.)	Презентація про розвиток літературно-художньої критики в країні (на вибір студента). Аналіз текстів літературно-художньої критики.
12		Підбиття підсумків курсу.	Практичне заняття (1 год.), СРС (5 год.)	Презентація творчого портфоліо.

Результати навчання:

Після успішного закінчення курсу студенти зможуть:

Продемонструвати знання: закономірностей літературного розвитку, тісно пов'язаних з закономірностями історичного процесу, естетичної сутності літератури, яка є художнім вираженням національного історичного буття, потреб, прагнень і ідеалів суспільства, відображенням національних особливостей культури.

Продемонструвати навички та компетентності:

- загальні інтелектуальні навички студентів, особливо такі, як аналіз, синтез, оцінювання,
- здатність отримувати доступ, екстраполювати та критично працювати з інформацією з широкого кола джерел;
- визначення потреби в додаткових знаннях і постійному навчанні;
- усвідомлення художньої цінності літератури і культури різних періодів і значущості її на сучасному етапі розвитку суспільства;
- розуміння закономірностей взаємодії загальних тенденцій, національного і особистого в літературному процесі;
- творче застосування отриманих знань у професійній діяльності.

4.5. Список основної та додаткової літератури.

1. Oliver Tearle, *The Secret Library: A Book-Lovers' Journey Through Curiosities of History*. Michael O'Mara Books, 2016, 256 p.
2. Terry Eagleton, *The English Novel: An Introduction*. Wiley-Blackwell, 2010.
3. John Sutherland, *Lives of the Novelists: A History of Fiction in 294 Lives*. Yale University Press, 2007.
4. John Sutherland, *The Literary Detective: 100 Puzzles in Classic Fiction* (Oxford World's Classics). Oxford University Press, USA, 2000, 782 p.
5. Ашукин Н.С., Ашукина М.Г. Крылатые слова: Литературные цитаты; Образные выражения. – 4-е изд., доп. – М.: Худож. лит., 1988. – 528 с.
6. Антична література. Греція. Рим : хрестоматія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М-во освіти і науки України, Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя ; [упоряд.: Т. В. Михед, Ю. В. Якубіна]. - К. : Центр навч. л-ри, 2006. - 864 с.
7. Історія зарубіжної літератури: Середні віки та Відродження. Львів: Вища школа, 1982. 440 с.
8. Шалагінов Б.Б. Зарубіжна література від античності до початку XIX століття. — К.: Академія, 2004. — 360 с.

9. Історія української літератури : у 12 т. / редкол. : Віталій Дончик (голова) [та ін.] ; Нац. акад наук України, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка НАН України. - Київ : Наукова думка, 2013.
10. Давиденко Г.Й. та ін. Історія новітньої зарубіжної літератури. Навчальний посібник. Давиденко Г.Й., Чайка О.М., Гричаник Н.І., Кушнерьова М.О. — К.: Центр учбової літератури, 2008. — 274 с.
11. Давиденко Г.Й., Акуленко В.Л. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження. Київ: Центр учбової літератури, 2007. - 248 с.
12. Давиденко Г.Й., Стрельчук Г.М., Гринчак Н.І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. Навчальний посібник. — 3-тє видання. — К.: Центр учбової літератури, 2011. — 488 с.
13. Давиденко Г.Й., Чайка О.М. Історія зарубіжної літератури ХІХ - початку ХХ століття. К.: Центр учбової літератури, 2011. - 400 с.
14. Наливайко Д.С., Шахова К.О. Зарубіжна література ХІХ сторіччя. Доба романтизму. Підручник. — К.: Заповіт, 1997. — 464 с.
15. Гром'як Р. Історія української літературної критики (від початків до кінця ХІХ століття). Тернопіль: Підручники і посібники, 1999. — 226 с.
16. Лімборський І.В. Світова література і глобалізація. Черкаси: Брама-Україна, 2011. - 192 с.
17. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / Центр гуманіт. досліджень Львівського держ. ун-ту ім. І. Франка, Наукове т-во ім. Т. - Л. : Літопис, 1996. - 634 с.

5. Організація оцінювання

Форма контролю – залік, максимальна оцінка 100 балів (60 балів за підсумками роботи в семестрі, 40 балів – залік). За результатами навчання в семестрі оцінюється наступні види робіт:

Вид роботи	Форма представлення	Кількість балів
Читання текстів (за окремим списком). Укладання збірки корисних цитат.	Збірка цитат	20
Добір прикладів журналістських / рекламних матеріалів, у яких використані образи та мотиви періоду, що вивчається.	Презентація	10
Створення журналістських / рекламних матеріалів (текст, аудіо, відео, веб), у яких використані літературні образи та мотиви періоду, що вивчається. Міні-кейс «Інформаційний привід».	Портфоліо Міні-кейс	20
Презентація про розвиток літературно-художньої критики в країні (на вибір студента). Аналіз текстів	Презентація	10

літературно-художньої критики.		
--------------------------------	--	--

Підсумкове оцінювання відбувається відповідно до «Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ» (затв. наказом №332 від 26.11.2015 р.

Оцінку у **88-100 балів** здобувач вищої освіти отримує за глибокі знання навчального матеріалу; вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.

80-87 балів – за ґрунтовні знання навчального матеріалу; аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.

71-79 балів – за міцні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки; аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.

61-70 балів – за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень під час розв'язання практичних задач.

26- 49 балів – за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.

0-25 балів – за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

Для оцінювання знань студентів використовується шкала та оцінки ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).